

Saveti za roditelje kako da motivišu dete

Redovno pokazujte svoje interesovanje

Pokažite da Vas interesuje svakodnevni školski život deteta, njegove poteškoće i uspesi.

To možete učiniti, npr., tako što će Vam pokazati i objasniti domaći zadatak, što ćete pustiti dete da priča o danu u školi, pažljivo ga saslušati, izraziti razumevanje za njegovu situaciju i reagovati u slučaju problema.

Neka vam dete objasni zašto nerado radi određene domaće zadatke, zašto se „plaši“ nekog predmeta i zašto se (baš) ne slaže sa drugim učenikom/učenicom ili nastavnikom.

Ohrabrujući razgovori

Neka vaše dete oseti da ga Vi kao roditelj podržavate, čak i ako nešto ne uradi dobro ili je dobilo lošu ocenu. Ohrabrite svoje dete da priča o teškim situacijama u školi da bismo mogli zajedno da nađemo rešenja.

Pohvalite dete

Najpre pohvalite dete za trud u vezi sa školskim predmetom, pa tek onda za rezultat, npr. za ocenu (bez preterivanja).

Kompliment može biti: „Lepo je što si već uradio domaći, iako ti matematika trenutno nije zabavna.“ Ili „Tvoj rukopis pokazuje koliko se trudiš da lepo pišeš.“

Pohvala se može izraziti rečima, ali i osmehom, klimanjem glavom u znak odobravanja, zagrljajem.

Molimo Vas da svoje dete ne hvalite ograničenjima kao što su: „3 iz diktata je očigledan napredak, ali uz više truda možeš da dobiješ 4.“

Dobro razmislite kada i kako koristite nagrade za priznavanje postignuća. Važi sledeće: Zajedničke aktivnosti su vrednije od slatkiša ili poklona u novcu.

Pohvalom je lakše dopreti do deteta nego opomenom ili kaznom. Pohvala ohrabruje i osnažuje vaše dete.

Prihvatajte vrline i mane

Svako dete ima sopstveni tempo učenja. Ako su Vaša očekivanja previsoka, preopterećujete dete, npr. pitanjem „Još uvek nisi naučio pesmu?“ Ne očekujte od svog deteta više nego što je ono u stanju da uradi.

Budite oprezni s rečenicama poput „Saberu se“ ili „Moraš više da učiš, mogu to i drugi!“. Na taj način dete izlažete pritisku. Kroz ljubav i poverenje podstaknite dete da nastavi naporno da radi: „Siguran sam da ti to možeš“.

Pokušajte da detetu ukažete na male uspehe koje je postiglo svojim trudom: „Pogledaj samo koliko daleko si dogurao/la“.

Podsticanje deteta da se uključi u slobodne aktivnosti koje odgovaraju uzrastu

To uključuje vežbe u zatvorenom i na otvorenom (npr. igranje i fizička aktivnost sa prijateljima, ples), individualne ili timske sportove (npr. u neformalnim grupama na „poljani“ ili u klubu), aktivnosti kod kuće (npr. ruktvorine ili čitanje), pevanje, muziciranje,...

Ohrabrite dete da ne odustaje odmah ako mu interesovanje oslabi ili ako se pojave poteškoće; nemojte ga prisiljavati da se dugoročno bavi nečim što ne želi.

Vaše dete treba da uživa u aktivnosti i da veruje u svoje sposobnosti; samo tada može ostvariti uspeh.

Podsticanje samostalnosti kod deteta

Što je dete samostalnije u svakodnevnom životu, biće mu lakši samostalan rad u školi.

Što je ranije moguće zadajte detetu male zadatke kao npr. sitne poslove u domaćinstvu ili u kupovini kako bi naučilo da preuzme odgovornost i samostalno postupa. Pohvalite dete za samostalno obavljene zadatke.

Samostalno učenje je glavni cilj današnjeg školskog obrazovanja. Škola koristi nastavne metode koje vaše dete postepeno uvode u samostalno učenje koje je primereno uzrastu. Pitajte nastavnike vašeg deteta na koji način se to primenjuje u razredu vašeg deteta da bi mogli da ga podržite u tome i kod kuće.

Napomena: Ova tema je takođe veoma pogodna za roditeljske sastanke (sastanak razrednog starateljstva), jer se tiče svih roditelja u odeljenju.

Posmatrajte da li vaše dete samo može da primeti greške u svojim domaćim zadacima. Ako je u stanju, pohvalite ga što ih je samostalno otkrio. Ako ne uvidi grešku(e), ohrabrite dete da pogleda ponovo.

Čuvajte se naučene bespomoćnosti! Da bi dobili više pažnje od svojih roditelja, deca imaju tendenciju da tu pažnju dobiju tako što će im roditelji pomagati u izradi domaćih zadataka. Može se primetiti da je uspeh u učenju lošiji što više roditelji pomažu u rešavanju zadataka. Stoga podstaknite svoje dete da pokuša samostalno da uradi zadatke. Kao nagradu i kao izraz pažnje možete, na primer, detetu ponuditi zajedničku igru ili neki manji zajednički poduhvat.

Ako niste sigurni kako možete da pomognete svom detetu oko domaćeg zadatka, posebno ako ni sami ne govorite dobro nemački, pitajte dotičnog nastavnika. Pitajte ga/je šta može da Vam predloži za odgovarajući domaći zadatak i zajedno ćete pronaći konkretne mogućnosti koje možete primeniti.

Vaspitajte dete da organizuje svoje vreme i obaveze

Aktivnosti koje se redovno ponavljaju i rituali važni su u svakodnevnom životu, jer pružaju strukturu, a time i sigurnost.

Deca žele rituale jer su dobri za njih. To može biti: uvek ista rutina ujutro pre škole, zajednički obroci, domaći zadaci, fiksno vreme za čitanje i igranje, časovi sporta ili muzike, vreme za molitvu i razmišljanje, porodični razgovori, putovanja i posete, zajedničko kuvanje, kupovina ili obavljanje kućnih poslova, vreme za spavanje,...

Pomozite svom detetu da uvede strukturu u svoj dan.

Napravite „nedeljni plan“ zajedno sa svojim detetom. Dete pravi raspored i strukturu popodnevni aktivnosti, obaveza i slobodnog vremena. Na taj način Vi i vaše dete imate uvid u aktivnosti i slobodno vreme svakog dana.

Zajedno sa detetom razmislite da li je potrebno napraviti neke promene za narednu nedelju (naredne 2 ili 4 nedelje), npr. jer mu je za neki predmet neophodno više vremena ili možda treba da se doda neka redovna slobodna aktivnost.

Posmatrajte da li su izmenjene dnevne rutine u prikladne i razgovarajte o tome u porodici.

Ohrabrite svoje dete da, po mogućnosti, domaće zadatke radi u određeno vreme. Na kraju svakog dana, dete treba da proveri da li je uradilo sve domaće zadatke koji su mu potrebni za sledeći

školski dan i da li je spakovalo sav školski pribor. Uspostavljene strukture i preuzimanje odgovornosti za domaće zadatke i školski materijal daju detetu sigurnost i jačaju njegovo samopouzdanje.

Dogovorite se oko pravila i posledica sa detetom

Vašem detetu treba da bude jasno koje zadatke ima kao učenik/učenica, a koje kao član porodice. Šta vaše dete očekuje kada prekrši pravila?

Kao orijentir može poslužiti metoda nagrađivanja ili kažnjavanja koju nastavnik koristi da bi decu naučio da dosledno poštuju pravila.

Izveštaj o iskustvu majke:

Za neurađeni domaći zadatak, dete prvo dobije zeleno obaveštenje od nastavnika, zatim žuto upozorenje i treći put crveni „karton“ (sa informacijama za roditelje i ponudom za razgovor između roditelja i nastavnika). Pošto ova dosledna metoda koja se sastoji iz 3 koraka pokazuje dobar uspeh kod dece, roditelji kod kuće u vaspitanju dece preuzimaju jasan sled „metode semafora“. Roditelji su razmislili kako da primene metodu i to su objasnili detetu:

- *zeleni karton ako se dete ponaša neprihvatljivo za njih (uz usmeno obrazloženje),*
- *u slučaju prvog ponavljanja sledi žuti karton sa mogućnošću „vaspitne mere“ očekivano. (primereno situaciji, brisanje posuđa tokom slobodnog vremena za igru ili slično) i*
- *u slučaju drugog ponavljanja crveni karton uz doslednu sprovođenje „vaspitnih mera“.*

Obratite pažnju na sledeće: Škole u Nemačkoj vaspitanje dece ne smatraju svojim glavnim zadatkom. Polazi se od pretpostavke da roditelji vaspitavaju svoju decu tako da prihvataju pravila koja su neophodna za učenje i zajednički život.

Podsećamo: Redovni dogovor između nastavnika i roditelja o potrebnim pravilima može se obaviti na roditeljskim večerima (sastanak razrednog starešine), na roditeljskim sastancima i u vreme konsultacija sa roditeljima ili na individualnim terminima. Šablone zahteva za razgovor možete naći pod www.wegweiser-bw.de.

Razmena informacija sa detetovim nastavnicima

Razgovarajte sa nastavnikom Vašeg deteta o razmišljanjima i pristupima za primenu saveta. Zatražite podršku u svojim poduhvatima.